

za vsakdanje potrebe (teže, pošta itd.) daje tudi pogled v slovensko kulturno življenje (Prešernova hiša), italijansko politično dogajanje (Albanija) ter v spremembo na papeškem prestolu (Pij XII.). Sicer pa je povsem praktična.

Deca — raja je zbirka pesmic, ki so napisane otrokom za igre. Pesniki kakor so Bevk, Piščanc, največ pa Gregorc, so napisali tekste, po katerih se lahko otroci igrajo in rajajo ter zabavajo po svoje. Nekatere pesmi so naravnost dobre in odlične v tej smeri, v kateri bo ostal za vedno klasik Župančič, druge pa so seveda malo nespretnejše, vse pa imajo prelep namen, da navadijo najmlajše na slovensko besedilo in slovensko družbo pri prvem igranju. Zato je zbirka gotovo potrebna in bo našla hvaležne odjemalce tudi pri nas. Knjiga je ilustrirana (A. Troha).

Franc Bevk: Plešimož je otroška povestica v prozi, namenjena takim, ki so se že naučili dobro brati. Sicer je Bevk napisal že več boljših otroških povestic, kot je ta o medvedih v gozdu in stricu, ki se je naučil pri ljudeh plesati in sedaj uči svoje »nečake« te umetnosti, da se mu čudijo, toda tudi ta bo godila mladini, ki ljubi živalska posebljenja. Škoda, da nima povestica nobene posebne poante. Zanimive pa so ilustracije Alberta Rusjana.

Zaroke in poroke je naslov povesticam za odrasle, toda preproste bralce, ki jih je iz nemščine po neimenovanem pisatelju priredil Fr. Premrov. Je to več črtic v slogu starejših »Dorfgeschichten«, ki jih označuje ostro orisan kmečki milje, nekaj malo neokusnosti, sicer pa brezpogojno dober nauk. So tu različne karikature kmečkih snubcev in mož, veliko zabave, dogodivščin, tudi pikantnosti, toda vedno v mejah dostojnosti, ki kažejo, kako se nekateri ženijo, uspešno ali nerodno, ter kako je treba držati red v zakonu in varovati avtoriteto moškemu, če noče priti pod copato. Ozdravljenja so dostikrat komična. Preprostim ljudem bo po snovi knjiga všeč, literarnim pa bo ugajala ponašitev, ki lahko velja za vzor takih prevodov. T. D.

T. Debeljak, R. Molè, Fr. Stelè: Poljska, njena zgodovina in njen duh. Sestavili — V Ljubljani, jeseni 1939. Jugoslovanska. 67 str.

Izguba poljske državne samostojnosti je vzbudila tudi v naši publicistiki nekaj aktualnih prispevkov trajne vrednosti za spoznavanje slovanskega naroda. Hvalevredno je, da smo dobili tudi pregledno knjižico, v kateri trije posredovalci poljske kulture podajajo ključ za razumevanje nesrečnih dogodkov na Poljskem, obenem pa zgoščen vpogled v njih zgodovino in kulturno ustvarjanje.

V Debeljakovem prevodu je priobčen uvod iz Mickiewiczovega Pana Tadeusa. T. Debeljak prikazuje zgodovino stare Poljske pod Piasti, Jagielonci in za časa volivnega kraljestva. R. Molè je opisal propad Poljske pod Sasi in njene tri delitve; v drugem sestavku pa govori o poljskih bojih za svobodo in obnovo samostojne državnosti. F. Stelè je orisal razvoj obnovljene Poljske do njenega zadnjega propada, v posebnem članku pa poljsko kulturo v preteklosti in obširneje njeno sodobno duhovno kulturo, kakor jo je svojčas Stelè že vrednotil v DS. Knjižico zaključujejo oris Poljske republike in »namesto epiloga« navedbe iz Montalemberta, Paderewskega in govora papeža Pija XII. poljskim beguncem. — Delo je dokaz našega starega, a zdaj pomlajenega zanimanja za poljsko kulturo. V. N.